

سونختگي ها

سوختگی

جواد دهقان نژاد

کارشناس ارشد پرستاری

سوختگی ها :

- سوختگی (Burns) به آسیبهای ناشی از مواجهه پوست و اندامهای سطحی بدن با حرارت مستقیم یا غیر مستقیم سوختگی گفته می شود .

- شرایطی که شدت سوختگی را تشدید می کنند عوامل تعیین کننده اهمیت سوختگی نام دارند .

عوامل تعیین کننده اهمیت سوختگی ها :

- ۱- درجه سوختگی
- ۲- درصد سوختگی
- ۳- شدت سوختگی
- ۴- سن مصدوم (زیر ۵ سال و بالای ۵۵ سال)
- ۵- محل سوختگی
- ۶- همراهی سوختگی با عوامل زمینه ای
- **درجه سوختگی به سه دسته تقسیم می شود :**
  - درجه ۱
  - درجه ۲
  - درجه ۳

- سوختگی درجه ۱ (سطحی) : این نوع سوختگی تنها لایه خارجی پوست را متاثر می سازد.
- نشانه ها :

- *قرمزی* تورم خفیف* حساس بودن و درد* بدون تاول

- سوختگی درجه ۲ (قسمتی از عمق پوست): این نوع سوختگی تمام لایه خارجی پوست را در بر می گیرد و به لایه داخلی پوست هم کشیده می شود .
- نشانه ها :

- *تاول* تورم* ترشح مایع و درد شدید

- سوختگی درجه ۳ (تمام عمق پوست) این نوع سوختگی شدید بوده و به تمام لایه های پوست و به داخل چربی زیر پوست ، عضلات و استخوانها گسترش می یابد.
- نشانه ها :

- *تغیر رنگ پوست (به رنگ زغالی ، سفید یا قرمز آلبالویی)* چرمی شدن پوست* سوختن پوست* ظاهر خشک* درد شدید یا عدم درد به علت سوختن عصبها

اهمیت موارد زیر در سوختگی

- **سن مصدوم** : از جمله عوامل مهم در تعیین اهمیت سوختگی بوده به طوریکه در سنین پائین تر از ۵ سال و بالای ۵۵ سال احتمال وقوع شوک و از دست دادن سریع مایعات بدن را به دنبال دارد .
- **محل سوختگی** : از آن نظر اهمیت دارد که در بعضی از قسمتهای بدن مانند : دست ، پا، صورت ، دستگاه تناسلی و مجاری هوایی عوارض بروز شوک متعاقب بالا بوده و توجه بیشتری را می طلبد .
- **همراهی سوختگی با عوامل زمینه ای** : سوختگی در افرادی که از یک بیماری قلبی یا دیابت رنج می برند و یا کسانی که از آسیبهای دیگر همزمان با سوختگی رنج می برند .
- **وسعت سوختگی** : بعلت سوختن درصد زیادی از بدن قابل توجه است . که به شرح ذیل نی باشند :

*

درصد سوختگی

- سر و گردن (۹٪)
- قسمت جلویی تنه (۱۸٪)
- قسمت پشتی تنه (۱۸٪)
- هر اندام فوقانی (۹٪)
- هر اندام تحتانی (۱۸٪)
- بخش خارجی تناسلی (۱٪)

- این قانون درصد سوختگی در کودکان نیز صادق است فقط با این تفاوت که سر و گردن (۱۸٪) و هر اندام تحتانی (۱۴٪)

درصد سوختگی در کودکان

- سر و گردن (۱۸٪)
- قسمت جلویی تنه (۱۸٪)
- قسمت پشتی تنه (۱۸٪)
- هر اندام فوقانی (۹٪)
- هر اندام تحتانی (۱۴٪)
- بخش خارجی تناسلی (۱٪)

اقدامات و کمک‌های اولیه

● سوختگی درجه ۱

● باید انجام داد

● نباید انجام داد

بکار بردن آب سرد در موضع سوختگی و پانسمان خشک
قرار دادن کره ، خمیردندان ، سیب زمینی ، تخم مرغ و نظایر آن

● سوختگی درجه ۲

● باید انجام داد

● نباید انجام داد

فرو بردن در آب سرد ، پانسمان خشک ، درمان شوک و انتقال به مرکز درمانی
ترکاتیدن تاولها ، برداشتن پوسته های باقی مانده ، مالیدن پماد خانگی ، پانسمان مرطوب

● سوختگی درجه ۳

● باید انجام داد

● نباید انجام داد

پانسمان با وسایل استریل، درمان شوک، بررسی مشکلات تنفسی ، اعزام به مرکز درمانی
برداشتن البسه که به پوست چسبیده اند ، استفاده از پماده خانگی بر روی موضع

● سوختگی شیمیایی

● باید انجام داد

لباسهای چسبیده ، اعزام سریع به مرکز درمانی

خذف عامل سوزاننده ، از روی پوست با جریان آب فراوان حداقل به مدت ۵ دقیقه ، برداشتن

اقدامات و کمک‌های اولیه در تماس با کابا برق فشار قوی و خانگی :

- بررسی **ABC** و رفع مشکلات آن
- انجام **CPR** در برق گرفتگی‌ها ضرورت دارد چون جریان الکتریسیته دشارژهای قلب را بر هم می‌زند
- بررسی محل سوختگی و پیشگیری از شوک
- بیشتر سوختگی الکتریکی درجه ۳ هستند بنابراین به صورت تمام استریل پانسمان شوند .

اقدامات و کمک‌های اولیه رعد و برق :

- ۱-ABC را کنترل کنید و در صورت نیاز احیاء قلبی ریوی را آغاز کنید .
  - ۲-در صورت بروز شوک آن را درمان کنید
  - ۳-کمک‌های اولیه سوختگی را انجام دهید .
  - ۴- انتقال سریع به مرکز درمانی
-